

خطوط قرمز بیماری‌های زنان

بیره متخصصین طب ایرانی

مؤلفین: دکتر مرگان تن سر، زهرا زیدان خواه

زیر نظر: دکتر عطیه محمدزاد رعنایی

با مقدمه: دکتر محمود خدادوست

سرشناسه	:	تن ساز، مژگان
عنوان و نام پدیدآور	:	خطوط قرمز بیماری‌های زنان ویژه متخصصین طب ایرانی/ مولفین مژگان تن ساز، زهرا یزدان خواه؛ زیر نظر عطیه محمدزاده وطنچی؛ با مقدمه محمود خدادوست.
مشخصات نشر	:	تهران: چوگان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۸ ص.
شابک	:	978-600-8667-27-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فپا
موضوع	:	پزشکی زنان — راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	:	-- Study and teaching (Higher)Gynecology
موضوع	:	زنان — بیماری‌ها — راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	:	(Women -- Diseases -- Study and teaching (Higher)
شناسه افزوده	:	زنان خواه، زهرا، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	:	محمدزاده وطنچی، عطیه، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	:	خدوست، محمود، ۱۳۴۵ -، مقدمه نویسنده
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ر ۶۰۱/ RG
رده بندی دیویی	:	۶۱۸/۱۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۱۲۵۵۷۶

خطوط قرمز بیماری‌های زنان

مولفان: دکتر مژگان تن ساز، زهرا یزدان خواه | ناظر چاپ: زهرا طاهری | نشر: چوگان |

شمارگان: ۲۰ جلد | نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۷ | قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۶۷-۲۷-۸

ادرس سایت www.choogan.com | شماره تلفن ۰۹۱۲۳۵۹۱۴۴۳-۶۶۴۰۶۴۷۷

این کتاب تحت قانون حمایت از مولفین و پدیدآورندگان میباید و هرگونه برداشت کلی یا جزئی منوط به اجازه کتبی از ناشر می باشد.

بسمه تعالی

اگر چه عصر حاضر، شاهد پیشرفتهای علمی مستمر و دستیابی بیایی به یافته های نو در همه عرصه ها و از جمله در عرصه دانش پزشکی است و گاهی همین تسلسل نوآوری ها، بسیاری را از بهره گیری منطقی از میراث علمی گذشتگان غافل و منحصر ساخت است، اما واقعیت این است که طب ایرانی که گوهری درخشان در بین طب های مکمل بوده و ریشه در باورها و اعتقادات مردم دارد، دارای ظرفیتهای خاصی است که می تواند از آن در پیشگیری و درمان بسیاری از بیماریهای غیر عفونی و واگیر استفاده کرد.

با توجه به تغییر سیاستهای دولتی بر افزایش جمعیت کشور و ترویج فرزندآوری، سلامت زنان دارای اهمیت ویژه ای می باشد. در مناطقی که بیماریهای زنان در حال حاضر با توجه به ترویج رفتارهایی که ناشی از تغییر در سبک زندگی و الگوهای غلط بهداشتی است شیوع نسبتاً بالایی یافته است. در بسیاری از موارد این بیماریها با تغییر در سبک زندگی و نحوه خوردن و آشامیدن و ... قابل پیشگیری بوده و در مواردی که بیماری اتفاق افتاده نیز در موارد غیر اورژانس، با بهره گیری از ظرفیتهای طب ایرانی در کنار روشهای تشخیصی و درمانی طب غربی، می تواند مفید باشد.

اکنون که به یمن استقبال مردم و اهتمام مراکز علمی و دانشگاهی، علم ایرانی با تکیه بر مطالعات و پژوهشهای علمی در مسیر تولدی جدید و پیشرفتی دوباره قرار گرفته است. دفتر طب ایرانی وزارت بهداشت با بهره گیری از توان و دانش همکاران متخصص این رشته، اقدام به شکل کارگروههای تخصصی نموده است تا با بررسی قابلیت ها و ظرفیت های موجود در مکتب طب ایرانی، نسبت به تولید محتوای علمی و مبتنی بر شواهد اقدام نموده تا در کنار ظرفیت های طب رایج بتوان بصورت تلفیقی از آموزه های طب ایرانی برای ارتقاء سلامت و درمان بیماران استفاده نمود.

همانطور که غفلت و عدم استفاده از ظرفیت های نابود شده طب های سنتی و مکمل برای بیماران صرف نظر از بی توجهی به اصل اتونومی، اختیار و احترام به حق انتخاب بیماران خلاف اخلاق پزشکی است چه بسا محروم کردن بیماران از یک خدمت مبتنی بر شواهد موثر ظلم به بیمار محسوب می شود، از آن حشر هم بی توجهی به پیشرفت های روز و عدم استفاده از قابلیت های اثر بخش و مفید

طب رایج برای بیماران نیز موجب ضمان است. فلذا ضرورت استفاده Integrative (تلفیقی) از مکاتب طبّی تایید شده اجتناب ناپذیر است، به همین جهت توجه ویژه متخصصین طب ایرانی و مکمل به اورژانسی‌ها و خط قرمزهای بیماری‌های مختلف در به تأخیر نینداختن درمان‌های موثر و اقدامات اورژانسی موجود در طب رایج ضروری است. در همین راستا کتاب حاضر به همت استاد فرهیخته سرکار خانم دکتر مژگان تن ساز عضو محترم هیئت علمی دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به رشته تحریر در آمده است. البته توسط سایر اساتید و همکاران در حوزه طب ایرانی در خصوص سایر بیماریها کتاب‌های مشابه در دست تحقیق و تالیف می باشد، که همت مندرش همه همکاران در تولید محتوا و شواهدهای علمی قابل تقدیر و ستایش است.

دکتر محمود خدادوست

مشاور وزیر و مدیرکل دفتر طب ایرانی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول - آناتومی لگن

۲۵	اهداف درس
۲۶	ساختمان لگن
۲۷	ساختمان دستگاه تناسلی
۲۸	فیزیولوژی قاعدگی
۲۹	چرخه تخمدانی
۲۹	چرخه رحمی
۳۰	فیزیولوژی تولید مثل
۳۱	منابع

فصل دوم - آمنوره

۳۳	اهداف درس
۳۴	قاعدگی طبیعی
۳۴	انواع آمنوره
۳۴	علل آمنوره
۳۶	اختلالات مجرای تناسلی
۳۶	زنجری و ژنیتال با مولرین
۳۶	انسداد حلقه‌ی بکارت
۳۶	عدم حساسیت به اندروژن

۳۷	اختلالات تخمدانی
۳۷	سندرم ترنر
۳۷	نارسایی زودرس تخمدان
۳۸	سندرم تخمدان پلی کیستیک
۳۸	کمبود ۱۷ آلفا هیدروکسیلاز
۳۸	کمبود آروماتاز
۳۹	اختلال هورمونی
۳۹	تومورهای هیپوفیز
۳۹	سندرم زین ترنی خالی
۳۹	سندرم شیهان
۳۹	اختلالات هیپوتالاموس
۳۹	الگوی غیرطبیعی ترشح ضربانی GnRH
۴۰	تومورهای هیپوتالاموس
۴۰	سندرم کالمن
۴۰	تشخیص انواع آمنوره
۴۰	شرح حال بیمار با آمنوره
۴۱	معاینه بیمار با آمنوره
۴۲	تست‌های تشخیصی در ارزیابی بیمار با آمنوره
۴۵	درمان
۴۷	ارجاعات مهم فصل
۴۸	منابع

فصل سوم - خونریزی غیرطبیعی رحمی

۴۹	اهداف درس
۵۰	خونریزی طبیعی رحمی
۵۰	خونریزی غیرطبیعی رحمی
۵۰	الگوهای خونریزی غیرطبیعی
۵۱	علل خونریزی غیرطبیعی رحمی به تفکیک سن
۵۲	علل هورمونی
۵۲	عدم تخمک گذاری مزمن
۵۳	اختلالات تیروئید
۵۴	اختلالات پرولاکتین
۵۴	اختلالات انعقادی
۵۴	سیکل های بدون تخمک گذاری
۵۵	تشخیص
۵۵	سونوگرافی ترانس واژینال
۵۵	کورتاژ ساکشن
۵۶	سونوهیستروگرافی
۵۶	هیستروسکوپی
۵۷	درمان
۵۸	اهداف درمان
۵۸	انواع درمان
۵۸	درمان طبی
۵۹	درمان هورمونی
۶۰	درمان غیرهورمونی
۶۱	درمان جراحی

۶۳..... ارجاعات مهم فصل

۶۴..... منابع

فصل چهارم - هایپرپلازی آندومتر

۶۵..... اهداف درس

۶۶..... تعریف هایپرپلازی

۶۶..... انواع هایپرپلازی

۶۷..... شیوع

۶۷..... هایپرپلازی ساده

۶۷..... هایپرپلازی کیستیک

۶۸..... آتیمی هسته‌ای

۶۸..... فاکتورهای خطر

۶۹..... علائم بالینی

۶۹..... تشخیص بیماری

۷۰..... پیگیری بیمار پس از نمونه برداری

۷۱..... درمان

۷۱..... انواع درمان

۷۱..... درمان طبی

۷۲..... درمان جراحی

۷۲..... ارجاعات مهم فصل

۷۳..... منابع

فصل پنجم - سرطان‌های دستگاه تناسلی

۷۵..... اهداف درس

۷۶	سرطان رحم
۷۶	کارسینوم اندومتر
۷۶	فاکتورهای خطر
۷۶	فاکتورهای حفاظتی
۷۸	علائم بالینی
۷۸	غربالگری و تشخیص
۷۹	عوامل تعیین کننده پیش آگهی
۸۰	تصمیم گیری در مورد درمان
۸۱	درمان
۸۱	عود بیماری
۸۲	سارکومهای رحم
۸۲	لیومیوسارکوم
۸۲	سارکومهای استرومایی
۸۳	کارسینوسارکوما
۸۴	سرطان سرویکس
۸۴	فاکتورهای خطر
۸۵	علائم بالینی
۸۶	گسترش بیماری
۸۶	غربالگری و تشخیص
۸۶	پیش آگهی
۸۷	درمان
۸۷	درمان جراحی
۸۸	انواع جراحی
۸۹	پرتودرمانی

۹۰	شیمی درمانی
۹۰	شیمی درمانی و پرتودرمانی همزمان
۹۰	عوامل خطر عود بیماری
۹۱	سرطان تخمدان
۹۱	تومورهای سلول زایا
۹۲	تومورهای استرومایی
۹۳	تومورهای اپیتلیالی
۹۳	سرطان تخمدان ارثی
۹۴	فاکتورهای خطر
۹۴	علائم و نشانه‌ها
۹۵	تشخیص
۹۵	درمان
۹۶	ارجاعات مهم فصل
۹۷	منابع

فصل ششم - درد لگنی

۹۹	اهداف درس
۱۰۰	درد حاد لگنی
۱۰۰	علل ژنیکولوژیک غیردوره‌ای
۱۰۱	علل ژنیکولوژیک دوره‌ای یا عودکننده
۱۰۱	علل گوارشی
۱۰۱	علل ادراری
۱۰۱	علل عضلانی اسکلتی

۱۰۱	سایر اختلالات
۱۰۲	شرح برخی علل مهم درد حاد لگنی
۱۰۲	پارگی کیست تخمدان
۱۰۳	پیچ خوردگی ضمام رحمی
۱۰۳	بیماری التهابی لگن
۱۰۵	PID ناشی از سل
۱۰۶	آبسه لوله ای تخمدانی
۱۰۶	دیسمنوره اولیه
۱۰۷	درد مزمن لگنی
۱۰۷	علل ژنیکولوژیک غیردوره‌ای
۱۰۸	علل ژنیکولوژیک دوره‌ای
۱۰۸	علل گوارشی
۱۰۹	علل ادراری
۱۰۹	علل نورولوژیک
۱۰۹	علل عضلانی اسکلتی
۱۱۰	علل سیستمیک
۱۱۰	شرح برخی علل مهم درد لگنی مزمن
۱۱۲	سندرم احتقان لگنی
۱۱۱	سندرم تخمدان به جامانده
۱۱۲	سندرم احتقان لگنی
۱۱۲	اندومتريوز
۱۱۷	درمان
۱۱۷	درمان انتظاری
۱۱۷	درمان دارویی

۱۱۸	درمان جراحی
۱۱۹	درمان ترکیبی
۱۱۹	عود بیماری
۱۲۰	سندرم بقایای تخمدان
۱۲۰	سندرم تخمدان به جامانده
۱۲۱	آدنومیوز
۱۲۱	لیومیوم رحم
۱۲۲	سندرم مثانه دردناک
۱۲۳	درد میوفاسیال
۱۲۴	معاینه بالینی
۱۲۶	ارجاعات مهم فصل
۱۲۷	منابع

فصل هفتم - بیماری‌های پستان

۱۲۹	اهداف درس
۱۳۰	ترشحات پستان
۱۳۰	ترشح طبیعی
۱۳۱	ترشح خونی
۱۳۲	ترشح آبکی
۱۳۲	ترشح شیری
۱۳۲	ترشح چرکی
۱۳۲	ترشح رنگی
۱۳۳	تشخیص علت ترشح پستانی
۱۳۴	درد پستان

۱۳۵	تشخیص علت درد پستانی
۱۳۶	درمان درد پستان
۱۳۷	کیست پستان
۱۳۸	تغییرات فیبروکیستیک
۱۳۸	فیبروآدنوم
۱۳۹	عفونت پستان
۱۳۹	عفونت پستان در دوران شیردهی
۱۴۱	عفونت پستان در دوران غب شیردهی
۱۴۱	سرطان پستان
۱۴۲	علائم بالینی
۱۴۲	فاکتورهای خطر
۱۴۳	فاکتورهای حفاظتی
۱۴۳	اهداف غربالگری
۱۴۳	توصیه‌های غربالگری
۱۴۴	افراد پرخطر برای سرطان پستان
۱۴۴	تشخیص سرطان پستان
۱۵۱	ارجاعات مهم فصل
۱۵۲	منابع

فصل هشتم - پاپ اسمیر

۱۵۳	اهداف درس
۱۵۴	انواع پاپ اسمیر
۱۵۴	فواید غربالگری

۱۵۵	 مضرات غربالگری
۱۵۵	 قوانین مربوط به غربالگری در سنین و شرایط مختلف
۱۵۶	 غربالگری در شرایط خاص
۱۵۹	 ارجاعات مهم فصل
۱۶۰	 منابع

فصل نهم - عفونت‌های دستگاه تناسلی

۱۶۱	 اهداف درس
۱۶۲	 عوامل درگیر کننده و لوله
۱۶۳	 عوامل درگیر کننده مادر
۱۶۵	 سرویسیت
۱۶۵	 اندومتریوت
۱۶۶	 غربالگری موارد پرخطر برای گنوره
۱۶۶	 سالپنژیت
۱۶۷	 سندرم fitz hugh Curtis
۱۶۷	 تشخیص و درمان بیماری التهابی لگن
۱۶۸	 اندیکاسیون‌های بستری در بیماری التهابی لگن
۱۶۸	 سالپنژیت سلی
۱۶۹	 سیستیت
۱۶۹	 پیلوونفریت
۱۷۰	 ارجاعات مهم فصل
۱۷۱	 منابع

فصل دهم - بلوغ

۱۷۳	اهداف درس
۱۷۴	تعاریف مهم
۱۷۴	عوامل مؤثر بر زمان رشد
۱۷۵	مراحل بلوغ
۱۷۵	طبقه بندی تانر
۱۷۶	تغییرات قد
۱۷۶	تغییرات طرح بدن
۱۷۶	تغییرات هورمونی
۱۷۷	عوامل خطر بلوغ زودرس
۱۷۷	عوامل خطر بلوغ تأخیری
۱۷۷	بررسی های لازم در اولین ویزیت جهت بررسی
۱۷۸	ارجاعات مهم فصل
۱۷۹	منابع

فصل یازدهم - روش های جلوگیری از بارداری

۱۸۱	اهداف درس
۱۸۲	عوامل مؤثر در انتخاب روش ضدبارداری مناسب
۱۸۲	انواع روش های ضد بارداری
۱۸۲	ضدبارداری های خوراکی
۱۸۵	ضدبارداری های تزریقی
۱۸۵	ایمپلنت ها
۱۸۵	جسب پوستی

۱۸۵	وسایل داخل رحمی
۱۸۶	روش‌های سد مکانیکی
۱۸۷	اسپرم کش‌ها
۱۸۷	روش‌های مبتنی بر آگاهی از زمان باروری
۱۸۷	عقیم‌سازی
۱۸۸	روش نزدیکی منقطع
۱۸۸	شیردهی
۱۸۸	جلوگیری از بارداری اورژانسی
۱۸۹	منابع

فصل نوزدهم - غربالگری‌های لازم

۱۹۱	اهداف درس
۱۹۲	غربالگری‌ها به تفکیک سن
۱۹۲	سن ۱۸-۱۳ سالگی
۱۹۲	سن ۳۹-۱۹ سالگی
۱۹۲	سن ۶۴-۴۰ سالگی
۱۹۳	سن ۶۵ سال
۱۹۴	منابع

فصل سیزدهم - حاملگی نابجا

۱۹۵	اهداف درس
۱۹۶	علل افزایش قابل توجه در میزان حاملگی‌های نابجا
۱۹۶	عوامل خطر

۱۹۷	علائم و نشانه‌ها
۱۹۷	تشخیص
۱۹۸	درمان
۱۹۹	عوارض دارو
۱۹۹	روش مصرف دارو
۲۰۱	منابع

فصل چهاردهم - ناباروری

۲۰۳	اهداف درس
۲۰۴	تعریف
۲۰۴	علل افزایش ناباروری
۲۰۴	شرح حال زوج نابارور
۲۰۶	معاینه زوج نابارور
۲۰۶	ارزیابی‌های آزمایشگاهی زوج نابارور
۲۰۶	آنالیز مایع منی
۲۰۷	بررسی وجود تخمک گذاری
۲۰۸	بررسی رحم و لوله‌های رحمی
۲۰۹	علل مهم ناباروری در مردان
۲۰۹	علل مهم اختلالات تخمک گذاری
۲۱۰	علل مهم اختلالات لوله‌ای و رحمی
۲۱۱	درمان برخی علل مهم و شایع ناباروری
۲۱۱	سندرم تخمدان پلی کیستیک
۲۱۱	نارسایی زودرس تخمدان
۲۱۲	ناباروری با علت نامشخص

۲۱۲	روش‌های کمک باروری
۲۱۲	IUI
۲۱۳	ICSI
۲۱۳	IVF
۲۱۳	GIFT
۲۱۳	ZIFT
۲۱۴	منابع

فصل پانزدهم - یائسگی

۲۱۵	اهداف درس
۲۱۶	تعریف
۲۱۶	اندوکراینولوژی یائسگی
۲۱۶	پیامدهای اصلی یائسگی
۲۱۷	علائم وازوموتور
۲۱۷	علائم ادراری تناسلی
۲۱۸	استنوپروز
۲۱۹	بیماری قلبی عروقی
۲۱۹	موارد منع مصرف HRT
۲۲۰	منابع

فصل شانزدهم - کیست تخمدان

۲۲۱	اهداف درس
۲۲۲	تعریف

۲۲۲	علل کیست تخمدان در سنین باروری
۲۲۲	علل کیست تخمدان در سنین پس از یائسگی
۲۲۳	علائم کیست تخمدان
۲۲۳	تشخیص کیست تخمدان
۲۲۳	CA-125
۲۲۴	درمان کیست تخمدان
۲۲۴	درمان انتظاری
۲۲۵	درمان جراحی
۲۲۵	پیگیری پس از درمان
۲۲۶	ارجاعات مهم فصل
۲۲۷	منابع